

SVEDALA KOMMUN

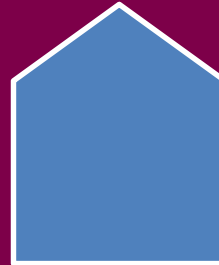
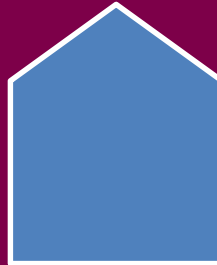
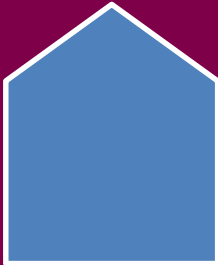
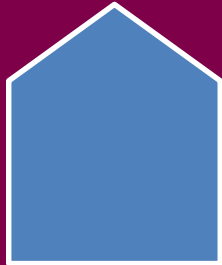
Observationer

Som stöd för ett utvecklingsarbete

Michael Rystad
Utvecklingsstrateg

- ❑ Stöd i namngiven forskning
- ❑ Gemensam förståelse för precisa begrepp
- ❑ Prövad, utmanad och delad erfarenhet

Personliga teorier

Vetenskaplig grund

SVEDALA KOMMUN

A

S

C

Ju fler perspektiv
desto säkrare och mer
nyanserad kunskap

Joharifönster i lärarkontext	<i>Vad jag vet</i> om elevernas agerande i min undervisning	<i>Vad jag inte vet</i> om elevernas agerande i min undervisning
<i>Vad andra vet</i> om mina elevers agerande i min undervisning	✖	✖
<i>Vad andra inte vet</i> om mina elevers agerande i min undervisning	✖	✖

omedvetet okunnig ➡ medvetet okunnig ➡ medvetet kunnig

Joharifönster i lärarkontext

Fältens storlek varierar

- Olika relationer
- Olika situationer
- Med tiden

Joharifönster i lärarkontext	Vad jag vet om elevernas agerande	Vad jag inte vet om elevernas agerande
Vad andra vet om mina elevers agerande	Arenan Arenan växer när min tydlighet om och min lyhördhet för andra ökar.	Det blinda fältet Det mina elever, vårdnadshavare eller kollegor vet som jag inte vet.
Vad andra inte vet om mina elevers agerande	Fasaden Vad jag vet om mina elevers agerande i mitt klassrum och som andra inte vet.	Det okända fältet Det varken jag eller andra vet om mina elevers agerande i mitt klassrum.

Fältens storlek går att förändra

- Bjud in till din undervisning, skapa tillit till kollegor, ge mindre utrymme för tolkningar
- Lyssna och "spegla dig" i andras upplevelser
- Feedback effektivt verktyg

Källa: Dr Sven Eklund

omedvetet okunnig ➡ medvetet okunnig ➡ medvetet kunnig

*"Hur kan vi göra observationer
som möjliggör för oss att utveckla
undervisning på vetenskaplig
grund och beprövad erfarenhet?"*

"Hur kan vi göra observationer som möjliggör för oss att utveckla undervisning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet?"

3. Gör noteringar av den egna undervisning och reflektera efteråt

2. Beskriv din undervisning för andra i skriftlig form

1. Beskriv din undervisning för andra muntligt

Berätta själv

"Det *blinda* fältet förblir blint"

Joharifönster i lärarkontext	Vad jag vet om elevernas agerande i mitt klassrum	Vad jag inte vet om elevernas agerande i mitt klassrum
Vad andra vet om mina elevers agerande i mitt klassrum	Arenan Arenan växer när min <i>tydlighet</i> om och min <i>lyhördhet</i> för andra ökar.	Det blinda fältet Det mina elever, vårdnadshavare eller kollegor vet som jag inte vet.
Vad andra inte vet om mina elevers agerande i mitt klassrum	Fasaden Vad jag vet om mina elevers agerande i mitt klassrum och som andra inte vet. Fasaden kan bli ett hinder för det kollegiala lärandet.	Det okända fältet Det varken jag eller andra vet om mina elevers agerande i mitt klassrum.

Blinda fältet

1. Beskriv din undervisning för andra muntligt
2. Beskriv din undervisning för andra i skriftlig form
3. Gör noteringar av den egna undervisning och reflektera efteråt

Undersök själv

Blinda fältet

1. Beskriv din undervisning för andra muntligt
2. Beskriv din undervisning för andra i skriftlig form
3. Gör noteringar av den egna undervisning och reflektera efteråt
4. Filma din undervisningen själv. Notera och reflektera efteråt
5. Låt elever agera observatör, göra anteckningar utifrån frågor

*"Det blinda synliggörs men
fasaden upprätthålls"*

Fasaden upprätthålls

Blinda fältet

1. Beskriv din undervisning för andra muntligt
2. Beskriv din undervisning för andra i skriftlig form
3. Gör noteringar av den egna undervisning och reflektera efteråt
4. Filma din undervisningen själv. Notera och reflektera efteråt
5. Låt elever agera observatör, göra anteckningar utifrån frågor

8. Learning study, variationsteori och cyklisk filmning

7. Filma undervisningen. Visa och notera med kollegor

6. Observera och gör noteringar av en kollegas undervisning

5. Låt elever agera observatör, göra anteckningar utifrån frågor

4. Filma din undervisningen själv. Notera och reflektera efteråt

3. Gör noteringar av den egna undervisning och reflektera efteråt

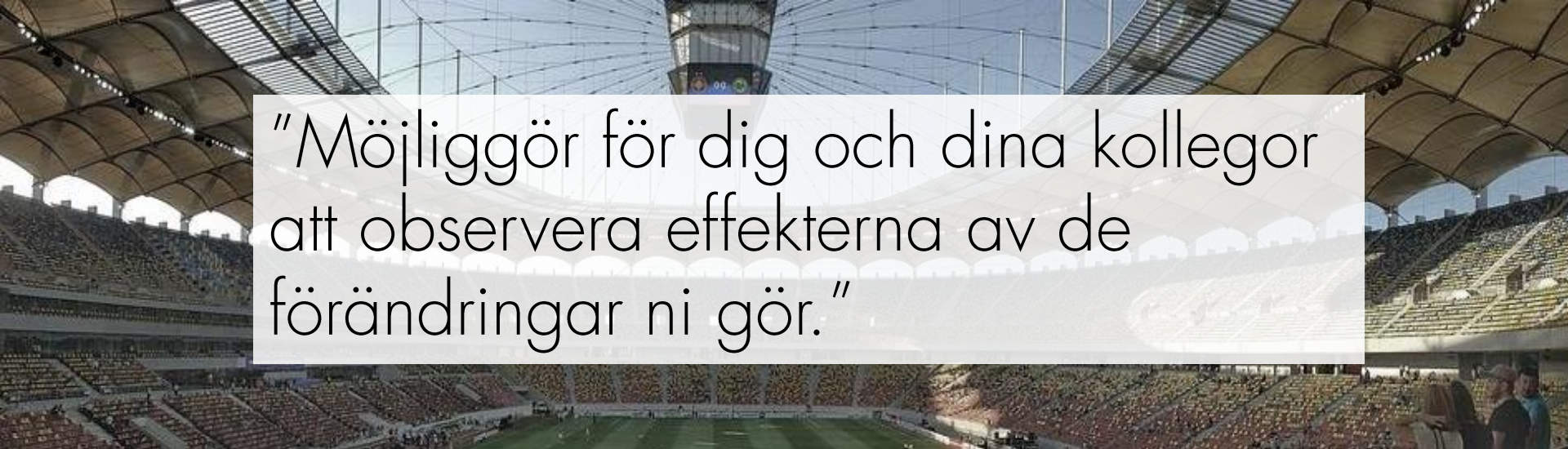
2. Beskriv din undervisning för andra i skriftlig form

1. Beskriv din undervisning för andra muntligt

Ta hjälp av kollegor

Fasaden upprätthålls

Blinda fältet

"Möjliggör för dig och dina kollegor att observera effekterna av de förändringar ni gör."

Arenan växer

8. Learning study, variationsteori och cyklisk filmning

7. Filma undervisningen. Visa och notera med kollegor.

6. Observera och gör noteringar av en kollegas undervisning

5. Låt elever agera observatör, göra anteckningar utifrån frågor

4. Filma din undervisningen själv. Notera och reflektera efteråt

3. Gör noteringar av den egna undervisning och reflektera efteråt

2. Beskriv din undervisning för andra i skriftlig form

1. Beskriv din undervisning för andra muntligt

Fasaden upprätthålls

Blinda fältet

1.57	Lärarnas övertygelse om att de kan lyckas
1.54	Lärares bedömning av framsteg
0.90	Feedback från medarbetare
0.90	Formativ bedömning
0.88	Videofilmning av lärares lektioner som fortbildning
0.80	Lugn och ro i klassrummet
0.72	Förtroendefulla relationer mellan lärare och elev
0.57	Hemmiljö
0.53	Kamratpåverkan

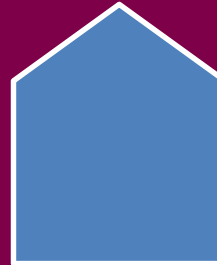
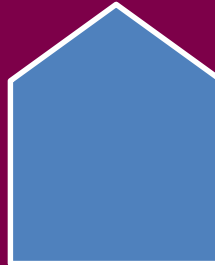
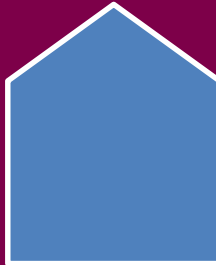
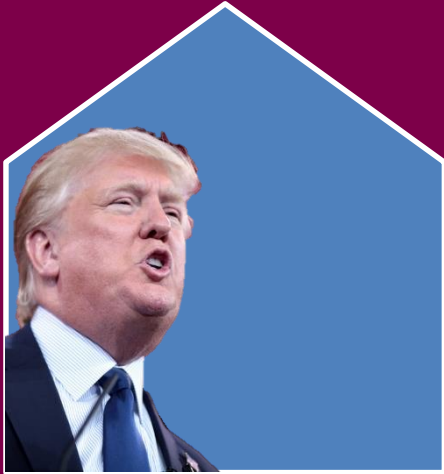
0.37	Datorstödd undervisning
0.29	Hemläxor
0.21	Klasstorlek

- 0.09	Sommarlov
- 0.16	Gå om en årskurs

John Hattie

- ☒ Stöd i namngiven forskning
- ☐ Gemensam förståelse för precisa begrepp
- ☐ Prövad, utmanad och delad erfarenhet

Personliga teorier

SVEDALA KOMMUN

Vetenskaplig
grund

A diagram consisting of two concentric circles. The inner circle is light pink and contains the text 'Det vardagliga arbetet i skolan'. The outer circle is a darker teal color.

Det vardagliga
arbetet i skolan

Det vardagliga arbetet

- Utbildning
- Undervisning

SVEDALA KOMMUN

Genom **undervisning** i fritidshemmet ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att **skapa** och **upprätthålla goda relationer** samt **samarbeta** utifrån ett **demokratiskt** och **empatiskt förhållningssätt**

Vad betyder det?

"att skapa och upprätthålla goda relationer samt samarbeta utifrån ett demokratiskt och empatiskt förhållningssätt"

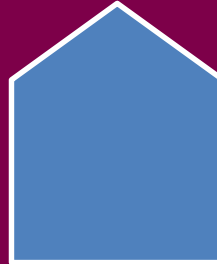
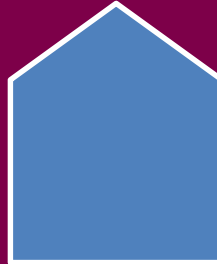
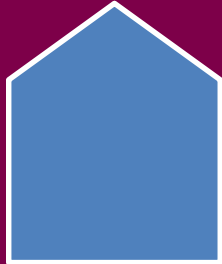
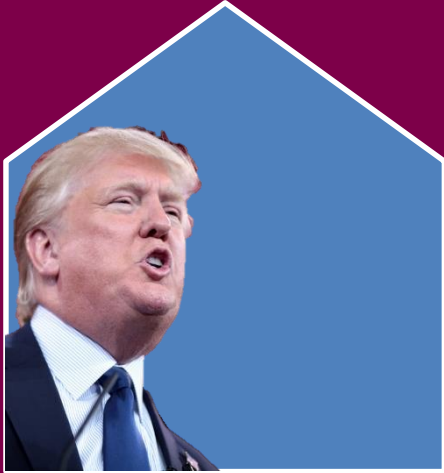
Lgr11 rev16, kapitel 4

"Det är värdefullt att eleverna får möjlighet att reflektera över vad demokrati innebär, till exempel genom att diskutera rätten att uttrycka olika åsikter, utse representanter samt ta ansvar för och respektera fattade beslut. Även genom leken kan demokratiska principer, arbetssätt och processer belysas. I samband med att man planerar aktiviteter gemensamt finns många naturliga möjligheter..."

Ett kommentarmaterial till läroplanens fjärde del

Gemensam förståelse

- ☒ Stöd i namngiven forskning
- ☒ Gemensam förståelse för precisa begrepp
- ☐ Prövad, utmanad och delad erfarenhet

Personliga teorier

SVEDALA KOMMUN

Vetenskaplig grund

Synligt för oss

Prioriterat mål

*Att utveckla på
fritidshemmet*

"Förbättra fritidshemmet kompetens att utveckla elevernas förmåga att skapa och upprätthålla goda relationer samt samarbeta utifrån ett demokratiskt och empatiskt förhållningssätt"

Dolt för oss

Synligt för oss

Prioriterat mål

*Att utveckla på
fritidshemmet*

"Förbättra fritidshemmet kompetens att utveckla elevernas förmåga att skapa och upprätthålla goda relationer samt samarbeta utifrån ett demokratiskt och empatiskt förhållningssätt"

Kriterier

Ta fram indikatorer för att få syn på den förmåga som beskrivs i det prioriterade målet.

Exempel på begränsning
Skapa och upprätthålla
goda relationer

Dolt för oss

Förbättra fritidshemmet kompetens att utveckla elevernas förmåga
att skapa och upprätthålla goda relationer

Hur ser vi att en elev gör X?

Hur ser vi att en elev vill X?

Hur ser vi att en elev försöker förstå X?

Beteende kring...

Engagemang för...

Tankar om...

Synligt för oss

Prioriterat mål

*Att utveckla på
fritidshemmet*

"Förbättra fritidshemmet kompetens att utveckla elevernas förmåga att skapa och upprätthålla goda relationer samt samarbeta utifrån ett demokratiskt och empatiskt förhållningssätt"

Kriterier

Ta fram indikatorer för att få syn på den förmåga som beskrivs i det prioriterade målet.

Exempel på begränsning
Skapar och upprätthåller
goda relationer

Tänkar om...

Beteende kring...

Engagemang för...

Exempel på kriterier/indikatorer att observera

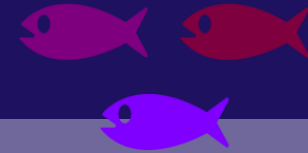
- ♥ Eleverna initierar till samtal och lek.
- 🧠 De är nyfikna på/frågar kamraterna för att förstå hur de tänker
- 🧠 Eleverna frågar kamraterna för att förstå hur de känner
- 👐 Eleverna säger förlåt och är artiga mot varandra.
- 👐 Eleverna följer regler och låter alla komma till tals.
- ♥ De visar hänsyn och peppar varandra.

Dolt för oss

I vilka sammanhang

- Vilka platser – inne-/utemiljö, på skolan/iväg
- Lärmiljöer – vad i lärmiljön stimulerar/hindrar
- Undervisning – planerad/spontan verksamhet
- Arbetssätt – metoder, aktiviteter, tydlighet
- Konstellationer – en/par/grupp/alla
- Allsidighet – de som brukar vara aktiva/passiva
- Vem – pojkar/flickor, äldre/ynge

A close-up photograph of an owl's face, showing its large, orange eyes and detailed feather patterns. The owl is looking directly at the camera.

Att fundera över

Validitet och reliabilitet:

- Tittar vi på det vi vill följa upp?
- Vårdeneutralt eller tolkningar.
Kan vi lita på resultatet?

Att fundera över

Avgränsning:

- Lätt att gapa över för mycket
- Ägna mycket tid till reflektion
- Njut av att få möjlighet att titta på detaljer med kollegor

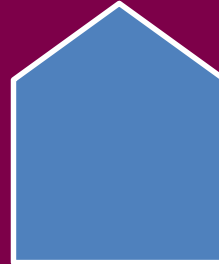
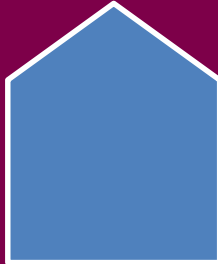
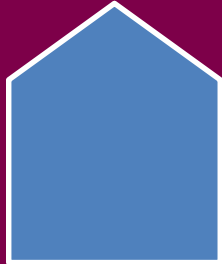
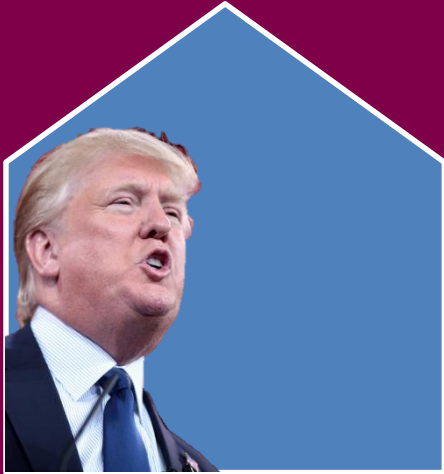
A close-up photograph of an owl's face, showing its large, orange-yellow eyes and intricate feather patterns. A semi-transparent white rectangular box is overlaid on the right side of the image, containing text. The owl's head is turned slightly to the left.

Att fundera över

Etik och integritet:

- Utsatthet att känna sig granskad
➔ respekt och tillit
- Att bli observerad som elev
- Att filmas som elev ➔ kontakt med vårdnadshavare

- ❌ Stöd i namngiven forskning
- ❌ Gemensam förståelse för precisa begrepp
- ❌ Prövad, utmanad och delad erfarenhet

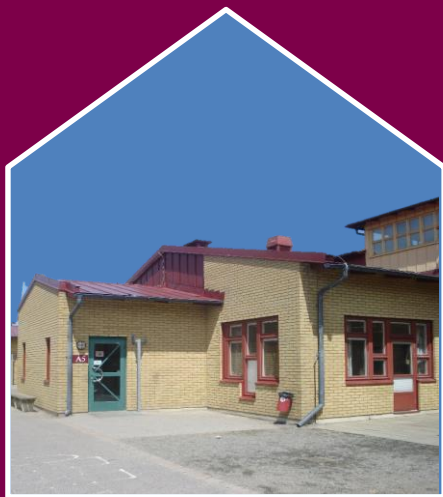

Personliga teorier

Vetenskaplig grund

SVEDALA KOMMUN

Klågerupskolan

1. Läs och diskutera begreppen i läroplan och kommentarmaterialet
2. Ta fram kriterier för att kunna kartlägga förmågan.
3. Kartlägg i vilka sammanhang förmågan är synlig/inte synlig så att ni får ett nuläge att utgå ifrån.

KvUtiS.se

kvutis.se/fritidshem-for-att-alla-ska-lyckas